

Тюбешу

Къырал ахчаны къоратыуда низамны бла законлукъну кючлендириуню мадарлары сюзюлгендиле

Правительствону Юйюнде Юрий Коковну Федерал казначействону Къабарты-Малкъарга иш бла келип турган башчысы Роман Артохин бла тюбешию болганды. Ала акиси да ведомствону бла республиканы правительствону араларында бюджет полициканы къыйматын кетюрюу, къырал ахчаны къоратыуда низамны бла законлукъну кючлендириу жаны бла бирге ишлеуню онгларын сюзгендиле.

КЪМР-ни Башчысыны бла
Правительствону
пресс-службасы.

ЖЫЙЫЛУЙ

Федерал казначействону КЪМР-де бѐлюмюню ишине - бийик багъа

Озгъан шабат кюн Федерал казначействону КЪМР-де управлениясында бу ведомство къуралганлы жыйырма жыл болганына аталып къууанчылы жыйылыу болганды. Аны ишине КЪМР-ни Башчысы Юрий Коков, РФ-ни Казначействону таматасы Роман Артохин, республиканы Парламентини башчысы экинчиси Жанатайланы Салим, КЪМР-де баш федерал инспектор Владимир Канунников, ведомствону бир неча регионда бѐлюмлерини келечилери эм башчала да къатышхан эдиле.

Кесини алгъышлау сѐзюнде Юрий Коков казначействону ишине бийик багъа бичгенди. Къыралны жашауунда, бютонда экономикасында, аны энчи жери болганын чертгенди. "Барыбыз да билгенибизча, кѐп болмай аны санына Росфиннадзор да къошулганды. Ол а ведомствону ишин андан да жууаплы эмда магъаналы этеди", - дегенди ол.

Республиканы Башчысы казначействону Къабарты-Малкъарда бѐлюмю анга салынган борчлары тийишлисича толтурганын, специалистлери да ишлерин тынгылы билгенлерин белгилегенди эмда алагъа урунууда, жашауда да бийик жетишимле тежегенди.

Роман Артохин Юрий Коковха махтау эм алгъышлау сѐзлери ючюн ыразылыгын билдиргенди. Кеси жанындан да ведомствону ишине бийик багъа бергенди. Аны къуралган жылларында эм бюгюнюкде ишини, аны бла бирге келир кезилеге борчларыны юсюнден къысха айтып, "къыралны финансла системасын узакъ болжалгъа айнытуу - олду бизни эм магъаналы борчуубуз", - деп чертгенди.

Ызы бла ведомствону айырмалы специалистлерини бир къауумуна "Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы экономисти" деген ат берилгени билдиргенди. Казначействону республикада Управлениясыны 6-чы номерли бѐлюмюню таматасы Рашид Серков а КЪМР-ни Сыйлы грамотасы бла саугъаланганды.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ФЕСТИВАЛЬ

Халкъыбызны терен жырлары бла закый Омарны аты къачан да айырылмазча байламдыла

Озгъан байрым кюн Тырны-ауузу Маданият юйюнде Отарлары Омарны 100-жыллыгына жораланган халкъ жырны фестивалы болганды. Анга болганлай къаллыгын айтхандыла. Ызы бла залда Отар улуны ауазы эшитиледи, аны жырына сахнагъа чыкыганла бары да эжиу этдиле.

Фестивальны ачаргъа уа къарачайлылары бла малкъарлылары бурун заманладан келген таурухларына экинчи жашау бергенин, кѐп чыгъармалагъа жан салганын, аны хайырындан ала бюгюн да жырланганды.

Андан сора Уяналаны Казим жашла аны билерге керекдиле. Алай болур ючюн а, биз къолдан келгени аямазгъа керекбиз, - деп белгилегенди ол.

Андан сора Уяналаны Казим жашла аны билерге керекдиле. Алай болур ючюн а, биз къолдан келгени аямазгъа керекбиз, - деп белгилегенди ол.

Къарчаланы Аминат.

Элбрус, Черек, Чегем, Бахсан аууладан да келечиле къатышхандыла.

Ингирни бардырган Гуппойланы Танзила бла Будайланы Зухура, арагъа чыгып, Омарны аты ъмюрде да унутулмазлыгын, ол бизни халкъны озгъан, шѐндюю эмда келир заманы

сахнагъа Элбрус муниципал району администрациясыны башчысы Уяналаны Казим чакъырылады. Ол кесини къысха сѐзюнде Отарлары Омар халкъыбызны жыр байлыгын асламлагъа туура этгенин, ол

ларын айырып айтханды. - Омарча адамла халкъны тарыхында, эсинде къалыргъа керекдиле. Ала бир тюрлю хакъ, саугъа излемей, миллет казаны бийик даражагъа кетюрюрге итингендиле. Ёсюп келген

фестивальгъа келген къонакълагъа, бютонда бек Отарлары тукъумну келечилерине, бу жарыкъ байрамны къурагъанлагъа да жюрек ыразылыгын билдиргенди. Ахыры 2-чи бетдеди.

Жазылуу-2016

Хурметли окъучула!
2016 жылны экинчи жарымына жазылуу кампания андан ары бардырылады. Сиз «Заман» газетге почта связыны къайсы бѐлюмюнде да жазылыргъа онг табарыкъсыз. Алты айгъа жазылыуну багъасы - 788 сом 52 капекди. Пощтагъа барып, газетни кесигиз алсагъыз а - 712 сом 02 капек.
Бу магъаналы ишни тамамланыуну узакъгъа созмагъыз!

Бизни индексбиз - 51532

Къабарты-Малкъар Республиканы къырал саугъалары бла саугъалауну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

Кѐп жылланы ахшы ишлегенлери эмда Къабарты-Малкъар Республикада казначействону системасын къурауагъа бла айнытуугъа къыйын салгъанлары ючюн

Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугъаларгъа
Серков Рашид Барасбиевични - Федерал казначействону Къабарты-Малкъар Республикада Управлениясыны 6-чы бѐлюмюню таматасын,
«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы экономисти» деген ат атаргъа

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2016 жыл 24 май, №59-УГ

Ю.КОКОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы къырал саугъалары бла саугъалауну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

Физкультураны бла спортну айнытуугъа, спортчулары хазырлауагъа эмда спортда бийик жетишимле болдуруугъа уллу къыйын салгъанлары ючюн

Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугъаларгъа
Биджиев Хасанби Эдуардовични - «Спартак-Нальчик» профессионал футбол клубну баш тренерин,
«Къабарты-Малкъар Республиканы физкультурасыны бла спортну сыйлы

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2016 жыл 24 май, №60-УГ

Ю.КОКОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы Электроэнергия бла къоркъуусуз жалчытыу жаны бла штабыны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2012 жылда 30 январьда чыгъарылган 14-УГ номерли Указы бла къабыл кѐрюлген къауумуна тюрлениуле кийириуню юсюнден

Къабарты-Маелкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Электроэнергия бла къоркъуусуз жалчытыу жаны бла штабыны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Электроэнергия бла къоркъуусуз жалчытыу жаны бла штабыны къауумун къабыл кѐрююню юсюнден» 2012 жылда 30 январьда чыгъарылган 14-УГ номерли Указы бла къабыл кѐрюлген къауумуна быллай тюрлениуле кийирирге:
а) Штабыны къауумуна бу адамланы къошаргъа:

- Журавлев А.И. - Къабарты-Малкъар Республиканы Энергетика, тарифле эмда жашау журтлагъа надзор этиу жаны бла къырал комитетини председателини къуллугун толтурган (Штабыны башчысыны орунбасары)
- Балагов Б.Б. - Къабарты-Малкъар Республиканы Къурулуш эмда жашау журтла-коммунальнй мюлк министерствосуну баш кенгешчиси
- Кладько И.Е. - «РусГидро» публичнй акционер обществону Къабарты-Малкъарда бѐлюмюню директору (ыразылыгына кѐре)
- Мамиев А.Ю. - «Каббалкоммунэнерго» муниципал унитар предприятияны директоруну къуллугун толтурган (ыразылыгына кѐре)
- Мисирланы М.Х. - «РусГидро» публичнй

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2016 жыл 27 май, №66-УГ

Ю.КОКОВ

Эсепле

Иги субъектлени санында

Къабарты-Малкъарда иш-сизликке къажуу кереш къалтыланады, урунууну рыногунда халны игилендириу жаны бла мадарла этиледиле. Регионда «Къабарты-Малкъар Республикада 2013-2020 жыллада адамланы иш бла жалчытыуагъа себеплик этерге» деген къырал программа жашауда бардырылады. Анда белгиленген ишлени толтурургъа 357,9 миллион сом бѐлюннгенди. Ол санда федерал бюджетден 214,8 миллион, республиканыкъындан да 143,1 миллион сом берилликди.

Ишчи усталыклары болганлагъа сурам регионда 79 процентни тутады.

2015 жылны эсеплерине кѐре, бизни республика Шимал-Кавказ федерал округда эсепге алынган ишисилени саны бек аз болган эки субъектден бирине саналганды.

«RUKAVKAZ» информация агентствону материалларындан.

Къурулуш

Тѐрт айгъа - хазна къалмай 40 минг квадрат жашар жер

Къабарты-Малкъарда быйылны озгъан тѐрт айына 38 минг квадрат метр жашарыкъ жер салыннганды. Ол кѐрюмдю озгъан жылны бу кезиюу бла тенгештиргенде 19,3 процентге кѐпдю, деп билдиредиле Каббалкстатдан.

Республикада предпритияла бла организациа къурулуш бардырып жангы жылдан бери 282 фатар ишленгенди. Аны саулай да ълчечи 38,7 минг квадрат метр болады. Ол кѐрюмдю озгъан жылдан эсе 6,3 мингнге асламды.

Элдеде бу жыл оналты минг квадрат метрге жетерге аз къалып жашар жер ишленгенди. Ол а башында кѐрюмдюню 41 процентин тутады. Саулай алып айтханда уа, адамла кеслери сюеген юйлене саны 80,6 процент болады.

Бизни корр.

Биогюн - Россияли адвокатлары кюнүдө

Мишаланы Мустафаны жашы Мухтар «Эгида» адвокат коллегияны кыауу-муна киреди, КМР-ни Адвокат палатасыны реестрини келечисиди. Ол бу иш бла кюрешгенли жалаңда алты жыл болса да, кыйын, жамуатны кыйгы-ыртхан жумушлары кылга алып, анга ышанган адамлага болушханлай келеди. Биз Мухтар бла тубеиши, усталыгыны энчиликтерини, борчларыны, шендоюго праволу кыралны эм көп башха затланы юслеринден ушакь бардыргъанбыз.

«Биз адамны этгенин угъай, аны эркинликлерин кыоруулайбыз»

- Мухтар, сен ёкюлюк бла кыалай кюрешип башлагъанса?

- Москваыны кырал социал университетин бошагъанма, көп тюрлю жерледе урунганма, ол санда милицияда да. Бир жол а Къабарты-Малкъарда аты айтылган адвокат Татьяна Псомиадини иш юсюнде кёргенме. Мен аны профессионал усталыгына, билимине, фахмулулугуна, тирилигине асыры сейир этгенден, кесим да адвокат болурга итинеме.

Аны хайырындан экинчи бийик билим да алама. Биринчи атламларымы да аны бла бирге этгенме. Андан сора, «Эгида» коллегияны башчысы Ирина Пархоменко да манга бек болушанды, ол кеси да Татьяна Псомиадини сохтасыды. Ёкюлюк этиуню не жашырынлыкларын билген эсем да, алааны манга бу эки профессионал тиширью юйретгендиле.

- Адвокат мурдарланы, уручуланы кыалай кыоруулайды, дегенин эшитирге тошеди. Алагъа не айтырыкь эдинг?

- Аманлыкьчы, бузукьчу, эртте-кеч болса да, жууапха тартыллыкьды. Алай ол аны кыалай этгенди - билмей, сунмай турганлай, неда алгъадан оюмлапмы, келишимги? Адвокат битеу бу затланы тергерге керекди.

Россейни Конституциясында уа кырал инсанларыны эркинликлерин кыорууларга борчу болгъаны шарт жазылгьды. Ол жаны бла битеу праволу мадарла кыабил этилгендиле. Башхача айтханда, биз адамны этгенин угъай, аны эркинликлерин кыоруулайбыз. Башы сюдюк болган эсе да, ол кыралны граждантвосун тас этмейди, аны битеу эркинликери, праволары да сакъланалдыла. Биз а алааны тамамларга болушакьбыз.

- Сен асламьнда кыаллай ишле бардыраса - уголовный, административ? Аладан кыайсылары кыйындыла?

- Арт заманда уголовный ишлени бардырама. Ала кыйынракьдыла, болшалары уа жеңилдиле деп айырган тюз болмаш, алада хар биринде да сёз адамны жашаууну, ырысхысыны юслеринден барады.

Бир бирине ушагъан ишле да жокьдула неда бу материалланы уа бир да кыйналмай бардыраллыкьма деп да айтырга жарамайды. Бизге битеу документлени тынгылы тинтирге тошеди - шагъатланы айтханларны сюзерге, кыаллай шартла жыйышдырылганларына кыаргарга, аланы бир бирлери бла телгешдирирге, келишмеулюккени ачыкъларга.

Ол угъай, сюд кыаллай оную чыгарлыкь болур деп алгъадан оюмларга да керекди. Адвокат сынау жыйышдырама деп анга ышанган адамны жашауу, эркинлиги, ырысхысы, кыадары бла да ойнарга эркин тойюлдю.

- Санга, адвокатча, кесинги праволарын кыорууларга уа тошенимди?

- Кертисин айтханда, аллай кезиуле көп-дюле. Сёз ючюн, кыоруулагъан адамны бла тубеиши ючюн көп чырмауладан ётерге, заявлянича жазарга, прокуратурга, Адвокат палатаны башчысына тарыгырга тошеди. Уголовный иши бардыргъанда уа, адамны эркинликлери сакъланмай эселе, ёкюлюк праволары да бузуладыла.

- Былай аманлыкь этген адамны уа бир заманда да кыорууларкь тойюлме деп а айталлыкьмыса?

- Бу сооругъа жууап берген кыйынды. Ишлеп башлагъанымда, аллай сагьышларым бар эдиле. Алай адамны кесини праволарын кыорууларга онгу болурга керекди. Конституция, законла анга аллай амалла бередила, адвокатны болушлугун хайырларырга, ол санда хакьсыз, эркин этедила.

Дагьыда, адамны бир кыужур иш, мурдарлыкь, адамлыкьга кыажуу бузукьлыкь этгени ючюн тутарга боллукьду. Алай ол аманлыкьны кертиси бла этген а болурму неда следствие жангылгъанмы этгенди? Адвокаты иши ма олду - тюзлюкню тохташдырырга.

- Сен аллай адамга болушаланма деп айталлыкьмыса?

- Хау, сёз ючюн, талауур этгени ючюн тутул-

гъан буреуленнге болушаланма, аны тукь-мун айтмай кыоыйм. Следствияны кезиуонде ол аманлыкь этгенине жеңдирген эди, алай, артада бизге айтханыча, анга зорлукь сынатълып, кеси кесин аманлагъанды. Сюдде жаш аманлыкьны этмегини тохташдыралганбыз, аны эркин этиуню юсюнден оную чыгарылгъанды. Алай Баш сюд иши жангыдан тинтенди. Болсада анда да жаш талауурну этмегини тохташдырырга кюлдөн келгенди.

Мен уручуланы нек кыоруулайма? Энтта юлго келтирейим. Бахсан районда бир ненча жаш, аланы арасында уа акьылбалыкь болмаган да, талауур, уручулукь этгенлерине эм аха даулагъанларына ишекликде тутулгъандыла. Материалланы тинтенимде, мен кыоруулагъан жалаңда уручулукьга кыатышханы ачыкълангъанды.

Биз битеу шартланы бирикдирип, шагъатла айтханы сююн, аны терслиги болмагъанын тохташдырган эдик. Алай бла сюд аны жууапха жалаңда этген аманлыкь ючюн тарханды.

- Следствияны терслике бла бардырган, жалгъан шагъатланы хайырланган жууапха тартылгыра керек тойюлмюдо да?

- Следователь адам аманлыкьга кыатышханына ишекли болурга эркинди. Сёз ючюн, аны бузукьлыкь этилген жерде кёргендиле. Алай материалланы кереклисича жыйышдырмай, аланы толусунлай тинтмей, сюдге берип, анда уа адамны терслиги болмагъаны ачыкъланп, эркин этиуню юсюнден оную чыгарылса, хау, следователь борчун толтурмагъаны ючюн жууапха тартылгыра керекди. Алай бизни кыралда аллай низам жокьду.

Сюд адамны башына эркин этесе, кыралны казнасындан анга компенсация теленеми. Следователь борчун кереклисича толтурмагъаны ючюн налог телеучюле ахчаны кеслерини хуржунларындан нек берирге керекдиле?

Мен акьыл этгенден, следователь материалланы толусунлай тинтмей, тюзлюкню тохташдырмай, сюдге жиберсе, прокурор да терслеуно кыабил кёрсе, экиси да ишлерин толтурмагъанлары ючюн жууапха тартылгыра керекдиле. Ала хуржунларындан телериклерин аныласала, ишлеринде ат башындан кыаргъаны кююн, кемчиликле тохарыкь эдиле.

- Быыл май айда Кырал Дума жангы законну кыабил кёргенди. Ол а адвокатлага запросла кыуаргарга, жалаңда удостоверенияны кергюзюп, бир-бир мекамлагъа, ол санда прокуратурга, чырмаусуз кирирге онг бергенди. Былай жангычылыкьла адамланы праволарын жалтыгыуда кыошакь онгла бере болура?

- Ол ишибизге себеплик этерикди деп айталайма. Хау, адвокат запросха эс бурулмагъаны ючюн жууаплыкь кыатыланады. Алай бизге жууапны бермей кыоыйган кезиуле алай көп тойюлдюле. Депутатла бу законну жараш-

дырып, терслеучо эм кыоруулаучу органланы сюдде тенг этерге кюрешгендиле. Биогюнлюкде адвокатураны бла прокуратураны онглары, амаллары ахырда тенг тойюлдюле, аны кесигиз да ангылайсыз.

Прокуратурга кирирге уа чырмау бир заманда да болмагъанды, ол санда кече да. Алай мен бир затны ангылаймай - прокуратура, иш ишле органла барысы да темир чалдишле бла нек бегитилгендиле? Кыйын болумгъа

тошген, праволары бузулган, аманлыкьга тошген адам чырмаусуз ары келип, кесини жарысуун айтырга, заявляни жазарга нек эркин тойюлдю? Аны хатасындан бирле бузукьлыкь этилгенини юсюнден билдирмей окуна кыоядыла. Мен акьыл этгенден, битеу бу структурала адамлага ачыкь болурга тийишлидиле.

- Адвокатха артыкьда кыаллай ышанла керекдиле?

- Бек алгъа ол тюзлюкню тохташдырыр ючюн билимнин, акьылын аямазга борчулду. Бизге документлени октурга, көп жазарга да тошеди, аны ючюн а эринмезге, жеринден кыопмай ишлерге да керекди. Дагьыда тирилик да магъаналыды - бир гитче шартчыкьны тохташдырыр ючюн окуна көп айлангырга, материалла жарашдырырга тошеди.

Адвокат билимин ёсдюрюрге, көп октурга да борчулду. Законла кюн сайын жангыдан тинтиледиле, алагъа тюзетиуле этиледиле. Профессионал ёкюл сюдде билимисизлигин кергюзюп, айылы болурга, санга ышанган адамны алдарга эркин тойюлдю.

Дагьыда ариу сёлеше билирге керекди. Аны сёзю ачыкь, ангылашынуулу, оюмлу болурга тийишлиди. Сюдде законланы тоз хайырлануу, шагъатлагъа магъаналы соорула беруи, кыоруулагъан адамны тюзлюгюн тохташдырыкь шартланы табуу - ма бу затла магъаналыдыла.

- Биогюнлюкде уа кыаллай иш бла кюрешесе?

- Тырнауузда ич ишле органланы келечиси акьылбалыкь болмаган жашны тойгенине ишекликде терсленеди. Мен полициячыны эркинликлерин кыоруулайма. Бу ишде келишмеулюккел, кемчиликке да көпдюле. Акьылбалыкь болмаган, кеси аны жууукьлары да айтхан сёзлерин толурендиргенлей турадыла, анда жалган билдириле да ачыкълангъандыла. Тюзлюкню тохташдырган тынч боллукь тойюлдю.

- Сюдде биринчи ишинг а эсиндемиди?

- Хау, ол авария бла байламлы эди. Кёлюм толуп, тынчыкьсыз болуп, кыйгырып тургъанын эсимдеди. Билемисе, мен бардырган ишлерим, кыоруулагъан адамлармы аслам эсимде тутам, ала бек болушакьды. Сюд мен сакълангыча оную чыгармакса, асыры кыатылыкь этилсе, жюрегим бек кыйынады.

Халкьны алдагъан кыйынды. Сюдде, следствия кезиуонде кемчиликкени көрүп, кыралда законла ишлемейдиле деп тохтайдыла. Аны ючюн а Адамны эркинликлери жаны бла европалы сюдге тарыгыула жылдан-жылга ёсгенлей бардыла. Башында да айтханма, сюд системада реформала керекдиле.

- Арт заманда республикага юрстеле, экономистле керекмейдиле, ала көпдюле, иши усталыкьлага юйретирге тийишлиди деп кыайтарып турадыла. Сен анга кыалай кыарайсы?

- Биогюнлюкде республикада адвокатла кыалай бир болгъанларын айталлыкь тойюлме, аллай реестрде 400 адамдан асламды. Бизнича гитче республикага уа ол көпдю.

Хар ким да октурга, сойген усталыкьны сайларга эркинди. Алай урунурча предприняти-яла, баш кечиндирирге онгла жокь эселе, иши специальность изленирми? Бу проблемаланы бирден тамамларга керекди. Дагьыда жаш адам кесини билимине, фахмулулугуна да тюз багъа берирге тийишлиди.

- Сени профессионал байрамьнг бла алгьышлайма. Коллегаларыңга уа не айтырыкь эдинг?

- Бек алгъа тёзюмлюкню, саулыкь, ырахматлыкь, сайлагъан ишлеринде жетишимле тежейме. Хар адам да иши борчларын кереклисича толтурса, жамуатны аллында тюзлюк бла ишлесе, биогюнлюкде болгъан проблемала кетерилмей, кыралда праволу болум тюзелмей кыаллыкь тойюлдюле.

Ушакьны **ТИКАЛАНЫ** **ФАТИМА** бардыргъанды.

Педагог ишни ветеранлары

Аны дерслери, насийхат сёзлери да жюреклерибизге кыаты тыошгендиле

Эллиеринден бюсюреу-ыспас табып жашагъан огурлу тиширью, махтаулу устаз Гемуланы Магометни кызы Катеринаны юсюнден жазарга эрттеден да суйюп тура эдим. Алай, кыалай эсе да, заманны соза баргъанма. Кюлюма кыаламны уа анга ырызлыгымы билдирер ючюн алгъанма.

Бир адамны 75-жыллыкь жашау эмда урунуу жолундан толу хапар билдирирге жазып чыгалган бек кыйынды. Алай Катерина Магомедовнаны юсюнден а алай айтырга тойюлдю. Аны элде билмеген жокьду. Ол Тёбен Чегемни сабийлерин отуз жылга жууукь заманны ичинде окьютуп тургъанды. Кыруу устазлыкь ишин бардырып кыоимай, адеп-кылыкьга да юйретгенди, хар бирибизге, кеси баласынча, кыйгыргъанды. Кёзбауу болмай, кыаты кюрешгенди. Анга халкь устаз деп айтырга толу эркинлигибиз барды.

Катерина Магомедовна халкьы бла бирге кёчгюнчюлюкню да сынагъанды. Андан кыайтхандан сора окьуу-билим алырга итинип, КМРКУУ-ну малкъар бёлюмюне киреди. Анда окуй турганлай, 1966 жылда школга устаз болуп барады. Сабийлени, ишин да багъалаган жумушакь кёлю, таза ниетли, миллетибизни битеу иги шартлары юсюнде болгъан, ахшы адетлерибизни толусу бла тутхан, кимге да юлго кергюзген кызыны школчула, иши нёгерлери, эллиле да суйгендиле.

-Аны жаны сабийле бла бирге эди. Алайсыз анча заманны школда ишлеп да турмаз эди. Бизни биринчи устазыбызды, биз андан кёзюбюзню алмай тынгылаучубуз бир да эсибизден кетмейди. Дерслени концерт халда кыурагъанды. Алай бла сабийлени эслеринде көп шарт кыаллыкьын ол уста билгенди, - дейдиле, аны устаз болуп ишлеген заманларын эсгерге, Сарбашланы Мустафаны жашы Мухтар, Габоланы Асланы кызы Фатимат, Барзаланы Шохайыбны кызы Бийгъа да.

Дагьыда юйретиуню элни онглу адамлары, жашауу бла байламлы этгенди. Тюрлю-тюрлю тобеишуле да кыурагъанды. Биогюнча эсимдеди, аланы бирине Кыулийланы Кыайсыны, Тёппеланы Алимни, Толгьурланы Зейтунну, Мокьаланы Магометни, Шауаланы Хасанны, Гуртуланы Салихни келгенлери. Ол саулай элибизге байрам эди.

«Окьугъуз, билим бла алчы боллукьсуз неде да», - деучюсю да эсибиздеди. Жолукьгъан жерибизде биогюн да эсгереди насийхатларын. Аны кыатында энтта кесибизни школчулагъа санайыбыз. Кеси да барыбызны да сагынып, школ заманларыбызны кёз аллыбызга келтирип кыояр. Сохталарыны барысын да эсинде тутады.

Аны ишине кырал да тийишли багъа бичгенди, махтау, сый берир ючюн кыаламгъанды: талай кырал саугъасы барды. Алай аланы барысындан да бийик махтау - аны сохталары, эллиле саулай да анга берген уллу хурметди.

Катерина Магомедовнаны баш иеси Буталаны Юсюнню жашы Исхакь да школда ишлеп, элни жаш тёлуюсю окьутуугъа, юйретиуге уллу кыйын салгъанын белгилемей жарамас. Ол биогюн да ишлейди.

Ариу, юлгюлю юйюрге билмей тургъанлай 1991 жыл июнь айда аман кыууым келеди. Жашлары Марат аскер кыулугун толтурурга кетгенлей, анда суугъа кетип жоюлады. Ага-ананы жашаулары мутхуз болду. Бир да болмагъанча ариу сабийни алай ажмылы болуп кыалгъаны саулай элни жамуатын суу куйгъанлай этди. Алай Катерина Магомедовна бла Исхакь Юсуфович эсли адамладыла, эллиерини алагъа берген хурметлерин кёз алларына келтире, кёлуюсюк этмей, жашауларын бардырадыла.

Жангыз кызылары Марзият да, анасыны бла атасыны ызын алып, устазлыкьны сайлагъанды. Школда директорну орунбасары болуп ишлейди. «Марат, харип, жашаудан кетген жыл ананы бла атамы саулыкьларына бек кюркьуп тургъанма, аны айтып ангылатыр кереклиси болмаз. Ол жыл ала шашмай да кыалай кыалгъандыла деучюме кеси аллыма. Аланы жылагъанлары кёзлеримден кетмейди.

Андан бери ичи кесек заман озгъан эсе да, жаралары уа сынтыл болмайды. Ол жыл мен анамы школдан алып кыойган эдим, андан бери юйюлме», - дейди Марзият, кёз жашларын сыйпай.

Не заманда да халкьыбызда окьутуу, юйретиу, адеплендириу, миллетибизни ариу, асылуу, хайырлы адетлерин тийишли даражада жюрютуо магъаналы жерни тутханлай келеди. Ол жумушуну уа Катерина Магомедовнача билими, сыйлы устазла эте келсе, ол бек кыйымталы болады. Нек дегенде аллай адамланы айтханлары, юйретгенлери ёмюрлеге эсе кыаладыла.

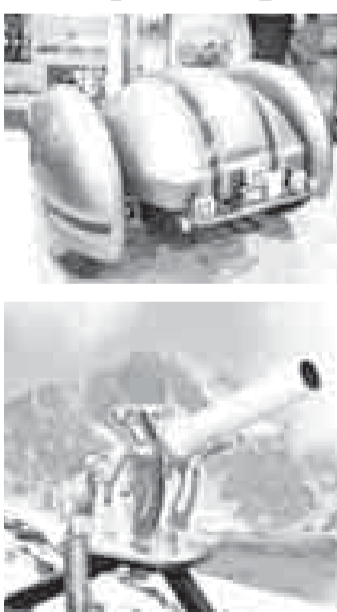
«Адамны сыйы ишинден танылады» деген нарт сёз бошдан айтылган болмаз. Катерина Магомедовна, багъалы устазыбыз, саулуугъузуну, заманыгызыны аямай, бизге жашауда жол ыз салгъаныгыз ючюн, билим бергеннигиз, тюзню, терсни айыра билирге юйреттегиниз ючюн сау болугъуз дейбиз! Сизге сохталарыгызы хурметлери уллу болгъанын билгиз. Ариу юйюрюгоз бла мындан ары да көп жылланы кыууанч бла жашагызы!

ШАУАЛАНЫ **РАЗИЯТ**.

Кёрмюч Кыар юзюлюге кыажуу комплекс экстремалланы бла водителерине хатадан сакьларыкьды

Көп болмай Москвада бла Ногинск шахарда бардырылган «Комплексна безопасность - 2016» деген халкьла аралы кёрмючде Кыабарты-Малкъарны специалистлери аллында кюнледе болгъанды. Четге кыайдан тыошген кыар Санкт-Петербурдан бир жашны эмда Москвадан эки кызыны жашауларын юзгенди.

Транскавказ магистральга ташла, кыар да дайым тошгенлей турадыла. Жолну Россейде кесегинде 243 кыоркьууу жери барды. Аланы бир-бирлеринде жыйылган кыарны ёлчмеси миллион кубометрден аслам окуна болады. Сейир тойюлдю биз ол тийреледе транспортну жюрююне терк-терк чек салып тургъаныбыз да, - дейди «Кавказ» жол управленийы башчысы Руслан Лечаджиев. Ма ол себепден Нальчикде «Телемеханика» заводчу специалистлери Сергеев Посад шахарда прикладной химия

спецалистлеге жангы эмда перспективалы техниканы кёрюрге, бир бирлерини сынаулары бла шагьырейленирге онг береди, - дейди РФ-ни МЧС-ини башчысы Владимир Пучков. - Шендою дунийадыла биллай кёрмючлени магъанасы бютюнда уллу болгъанын белгилерчады. Кесибизде жарашдырылган техниканы рынокга чыгарырга ала иги себеплик этериклери да баямды. Быйыл аны кесине да гитче эмда орта бизнесни келечилерине бир тюрлю жакь телемей кыатышырга онг берилгенди.

Дарья **ЛИСИЦЫНА**. «Российская газета».

БОЛГЪАН ЗАТ

Къартлыкь бла жашлыкь

Олтурадыла шахар паркда сары шинтикде бир бирлерин энди таный турган эки тиширью. Кюзню шуплу кюнуча, мудахды аланы хапарлары.

- Сабийим, этегими ийип, кеси атланганлы жашаугъа, - деп ахтында таматарагы, - мен, кыонакьлыкьда артыкьда көп кыалып кетгенча, уялама. Жукь этмей турсан... Кыоимайдыла ансы... Игидиле келиним, жашым, туудугум да. Алай...

Аны башында мургъул жеңил жалаулыкьчукьну тобюндөн, бир амаат затны ычхындырып кыоябыз дегенча, акь кекеллери тынгысыз кыарайдыла. Аны билгенча, Жансурат жаулугьун терк-терк тозетеди.

Башха сагьышла, кёзюне-кыашына узала, тынчыкьсыз этгенлери баям болуп турса да:

- Кыартлыкьгы ырахатлы болгъандан иги кыайды, - деп кыошакь Фатимат. Сора экиси да иги кесекни тынгылайдыла.

- Не тынчыкькы этерге кюреш-

селе да, бир бирибизни ангыламайбыз. Башха тюрлю жашайбыз, - дейди аны ушакь нёгері.

- Да, жашлыкь бла къартлыкь бир бири кюлларындан тутуп ким кёргенди?

Жансурат аз-маз ышарды: - Ма тыюне, - деди ол, - жашым кимге эсе да, мени сора болур эдиле: «Анам а турады, игиди. Юйде болмасакь, кюннге бир беш кере чапдырады тобюбюзде кыоншуланы, сууну ийип кыоюн», - деди да, бир бек кюлдю.

- Баш иенг жокьмуду?

- Хоу бир да, - деди Жансурат. - Кыайдан болсун - халкь кыайтхан урушдан да кыайталмагъанды, - деп кыошду ол, ёмюрлюк дауун эсине тошюре.

Алай аны сёзлеринде не ачыу, не жарсыу жокь эди - анча жылны, анча сынауну ёте баргъанда, кёлкьалдысы сыйдамланып кыалып.

- Бизники да, - деди Фатимат. - Ол байрам а бир эртте тохтаган эди да жюрегимде. Кыазахстан-

га тыошген эдик. Жашчыкьны атасыны кыара кыагыты уа, көп айлып, Кавказга иш да келип, алай тапхан эди бизни Орта Азияда.

- Сюрюп ары элте туруп да ишлей болгъан эди жюрегим, алай... Артада уа, ким да кыайтып, ол келмегенде, айтдым: «Сенсыз ёлмей чыдаалдыкь эсе бу кызымада бир кюн, бир ай, бир жыл, сора минг жыл да жашааллыкьбыз!» - деп. Кёре, жашап турама.

Жашым а тапханды атасын. Тюркде. Жесирликте тыошуп, арта кыайтырга кыоркьуп, ары кетген кёре эдим.

- Жашау алай эди. Келсе да...

- Олтурур эди да, чыгар эди.

Аллайла азмы эдиле, - деди Жансурат, кыатылыгы арта кыайтханча. - Алай Аллахны буйругьундан ким кыутулады? Артада жашым бла туудугум, аны ызын излеп, жазмаган жерлери кыалай, айландыла да, тапдыла. Кыабырына да ба-

рып келгендиле Тюркде. Айхай, бу жангызга бир зат кыошса уа, айлангы эди кыайда да. Узакьда болса да, аны бла махтаныр эдик...

Болгъан зат, бир жары да кетмей, адамны биргесине кыала кереме.

Тансыкьлыкьларын ёчюлтмей, бир кунде бир излегенлерине, эртте тас этгенлерине тоберикича, хапар айтадыла, жашлыкьны бла абаданлыкьны бир бир негер нёгер аталмаган эки тиширью. Эсгериле юслерин басхандан ийиле болурла ала жерге.

Заманга, къартлыкьга да кёлкьалдылары, бири бирини аллына чаба, жаяу жолукьыла бла кыача, терек топледе жутуладыла. Бирде кыанатча, бирде арбагы миндириуню кыадар амагъанды аланы. Энди уа элтип барады шахар паркны жашил жолларында.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Концерт

«Къайсыннга жюз атлам» фондун башчысы Тетуулары Хадиси башламчылыгы бла «Эльбрус» китап басманы редактору, поэт Табакъсойланы Мухтар, «Эрирей», «Ийнар» той-оюн къауумла къарындаш байламлыкъланы бютюн кючлер мурат бла Къарачай-Черкесни Ючкекен районуна концерт программа бла баргандыла.

Къарачайлыла бла малкъарлыла бир халкъызы, ара-мурат этилгенни айтып, къарачайлы къарындашлары анга чакъырганды. Концертден тюшген ахча «Ийнар» той-оюн коллективни жангы клипине къоратылгызын да айтханды. Дагыда Хадис «Къайсыннга жюз атлам» фонд къурагъан ишге дайым да себеплик этген Созарукъланы Магометге, Акъбайланы Халиматха, Хачирланы Заремагъа, Байрамукъланы Рамазаннга жюрек ыразылыгызын билдиргенди.

Бир бирге хунерлерин, суймекликлерин саугъалай

дан сора сахнагъа миллет кийимлери бла «Ийнар» ансамбли чыкъганды. Ала концерт программаны къарачайлы Семенланы Сымайылны «Минги тау» жыры бла башлагъандыла, дагыда кеп башха малкъар, къарачай халкъ, чам жырылары да айтхандыла.

Андан сора сахнагъа миллет кийимлери бла «Ийнар» ансамбли чыкъганды. Ала концерт программаны къарачайлы Семенланы Сымайылны «Минги тау» жыры бла башлагъандыла, дагыда кеп башха малкъар, къарачай халкъ, чам жырылары да айтхандыла.

Ингири Табакъсойланы Мухтар бардырганды. Ол кеси жазгъан, къарачайлы авторланы да назмуларын келден айтханды. Алтын ишлени устасы Габоулары Мусабийни чам хапарлары да кюлдюртюп, адамланы келлерин жарытханды.

Къарачай-Черкес Республиканы сыйлы устасы Акъбайланы Халимат а, сахнагъа чыгып, жыйылгъанлары атындан Къабарты-Малкъардан келген къарындашларына жюрек ыразылыгызын билдиргенди. Ала мындан ары да терк-терк жокълап, ючкекеничлини жангы, ариу жырылары бла къуандыра турурла деп ышанганын айтханды.

Тетуулары Хадис а анга «Къайсыннга жюз атлам» деген фонд бардыргъан ишге да тири къатышханы ючюн поэтке аталып ишленген эсгерте хунаны кеп сейирлик суратлары бла уллу баннерни бергенди. Табакъсойланы Мухтар а назму китабын саугъалагъанды.

Концерт программа юч сагъатдан артыкъ заманы барганды. Болсада анга залны толтуруп келгенле ахырына дери суйюп олтургандыла, артистлеге толкъун къарсларын да къызгъанмагъандыла.

ХОЛАЛАНЫ Марзият. СУРАТДА: (башында) Хадис Хапчаланы Заремагъа Гран-приин бергенди; «Ийнар» той-оюн коллектив (тюбюнде). Суратланы автор алгъанды.

Биринчилик

Жаш каратечиле - алчыла

Дагыстанны Махачкъала шахарында каратени киокусинкай тюрлюсюнден СКФО-ну биринчилиги бла чемпионаты бардыргъандыла. Анда Къабарты-Малкъарны жыйымдыкъ командасы жетишимли болганды.

Алгъа жаш спортчуларыбыз эки айна ичинде къырал университетибизде каратеден секцияда тренерле Рустам бла Артур Унежвелени, Анзор Апшевини башчылыкларында жаруу этгендиле, сынмаларын иги да ёсдюргендиле. Аланы бу къыйынлары да бошуна кетмегенди.

12-13-жыллыкъланы араларында доммакъ майдалланы Тембулат Хапалажов, Анзор Альтудов бла Камбулат Абазов алгъандыла. 14-15-жыллыкъланы орталарында «алтынны» Ностуланы Ислам къытханды, Шауаланы Сулейман а ючюнчю жерге чыкъганды. Къызладан (16-17-жыллыкълара) кюмош майдалны Татьяна Ахмедова келтиргенди. Алагъа дипломла, майдалла эм саугъала берилгенди.

Арина ВОЛОГИРОВА. Къабарты-Малкъар къырал университетни пресс-службасы.

Футбол

Оздурулгъан къонакъбайлыкъ къууандырмагъанды

Къабарты-Малкъарны футболдан чемпионатыны тогъузунчу турунда, башхаладача болмай, спортчулагъа кеслерини жерлеринде ойнау, нек эсе да, жарашмагъанды. Сегиз тюбешууден алтысында

къонакъ командала хорлагъандыла. Майданлары иелери къонакъбайлыкъланы оздуруп олунамы этгендиле дейсе, ала жангыз да эки «юй» матча къытхандыла - Бахсадан бла Нарткъалада. Ол а кел этди-

рирча шарт туйюлдю. «Нарт» бла «Кенже» юслеринден айтханда, экинчиси чабыууланы этерге кюрешсе да, юч гол урса да, къабакъларын тийишлисича къоруу аяллагъанды - алты керек киргенди топ алагъа. Быллай хомухлукъ бла ала лигада жерлерин хазна сакълаялыкъдыла. Команда уа аман туйюлдю, аны тас этерге бир да суймейбиз.

КъМР-ни чемпионатыны баш дивизиону командаларыны турнир таблицалары

Командала	О	Къ	Т6	Х	И	Оч
1. «Автозапчасть» Бахсан	9	8	0	1	25-7	24
2. СК «Союз-Сармаково» Нальчик	9	6	2	1	26-14	20
3. «Тэрч» Терек	9	6	1	2	22-12	19
4. «Кахун» Кахун	9	5	2	2	28-14	17
5. «Велес» Карагач	9	5	2	2	31-23	17
6. «Нарт» Нарткъала	9	5	1	3	20-19	16
7. «Бедик» Аргудан	9	5	0	4	16-14	15
8. «Бахсан» Бахсан	9	4	2	3	25-24	14
9. «Псыгансу-ДА-ДОУ» Псыгансу	9	3	3	3	15-17	12
10. «Атажукинский» Атажукино	9	3	2	4	14-19	11
11. «Спартак-Нальчик»	9	2	3	4	19-20	9
12. «ЛогоВАЗ» Бабугент	9	2	3	4	18-20	9
13. «Гор Ис - 179 - Кавказкабель» Прохладный	9	2	1	6	13-18	7
14. «Адиюх» Н.Адиюх	9	2	1	6	12-26	7
15. «Родник» Псынадаха	9	2	1	6	19-29	7
16. «Кенже» Кенже	9	0	0	9	16-43	0

«Бахсан» «Союз-Сармаковону» къытарыкъды деб а бир кишини да эсинде жокъ эди. «Союз» сегиз турдан биринде да хорлатмай келгенди, алай не тюрлю игилик да тауууладды. «Бахсан» а бу жетишимин «Автозапчастьха» жораларгъа эркинди. Бир шахарда эки кючлю команда, айкай да, ёхтемленирча шартды.

9-чу турну эсеплери: «Родник» - «ЛогоВАЗ» - 2:5 «Спартак-Нальчик» - «Атажукинский» - 2:3 «Бахсан» - СК «Союз-Сармаково» - 4:3 «Кахун» - «Автозапчасть» - 0:3 «Бедик» - «Велес» - 1:2 «Псыгансу-ДА-ДОУ» - «Тэрч» - 1:4 «Адиюх» - «Гор Ис - 179 - Кавказкабель» - 2:3 «Нарт» - «Кенже» - 6:3 Виктор ШЕКЕМОВ.

ШАГЫРЕЙЛЕНИУ

Къарагъандыла, эришгендиле, байыкълангандыла

Сабийлени къоруулауу халкъла аралы кюнню аламында КъМР-ни Ич ишле министрствосуну энчи бёлюмюнде къуллукъ этгенле Бахсан райондан тамата классланы окуучуларын кеслерине къонакъгъа чакъыргандыла. Бу тюбешууге алтымышдан артыкъ школчу келгенди. Ала право низамны сакълауучу органлада къуллукъ эте тургъанлай жюлгюгъан жашлары атларын жюрютген мектепден эдиле.

Андан сора «Эльбрус» СОБР-да къуллукъ этгенле къонакъланы тыйгъычладан секирип эмда аласыз чабыу, топну тюшюрмей терк элти, жипни тартуу жаны бла эришулерине къарагъандыла. Ызы бла кеслерини усталыкъларын кёргюзтгендиле, жашланы бла къызланы къол тутушуу, каратени амалларыны бир-бирлерине юйретгендиле, дуня, европалы, россейли эришуледе хорлап алгъан саугълары бла да махтангандыла. Тирде уа аскерчиле илишанын марап атханларында, аманлыкъланы автомашинасын тохтатып

«тутханларында», къонакъла ыразылыкъларын къаты къарс уруп билдиргендиле. Аскер техниканы къатына

келгенлеринде уа, аланы юслерине минип, ичине кирип да кёргендиле. Керохла, уш-коккла, автоматла, пулемётла салынып тургъан столну къатындан а кетерге суймей, иги кесекге дери мычыгъандыла. Сауутланы къолларына алып, суратха да тюшгендиле. Андан сора школчула ушкочну терк чачып жыйуу жаны бла да эришгендиле.

Ахырында уа собрчула, полевоый кухняларын жерлеп, къонакъланы татыулу какалары, аламам чайлары бла да сыйлагъандыла. Ашай туруп школчула бир бирлерине кёрген затларыны юсюнден ал бермей хапар айта эдиле.

Эришуледе алчылары саугъалауу тереде. Бу жол да алай болганды: эстафетада хорлагъанлагъа грамотала, дипломла, саугъала да берилгендиле.

ДАЛХАТЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алгъанды.

УЧРЕДИТЕЛЪЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТГАЛАНЫ Жамал
РЕДКОЛЛЕГИЯ:
ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары)
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь)
МОКЪЛАНЫ Зуура (культура бёлюмю таматасы)
ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика жашау бёлюмю таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору приёмный - 42-63-01.
Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82.
Жууаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. КОРРЕКТОРЛА - 42-63-52.
РЕДАКЦИЈАНЫ БЁЛУМЛЕРИ:
Жамауат-политика жашау - 42-24-02, 42-67-68.
Культура - 42-75-82.
Социальный-экономика - 42-66-73, 40-59-18.
Жангылыкъл эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окуучула бла байламлыкъла жюрютуу эм реклама - 42-37-94.
Энчи корреспондент - 42-68-72.
Тилманча - 40-28-97. Бухгалтерия - 42-30-87.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла къагъат жюрютмейди. Кюл жазмалагъа рецензия этилмейди эм ала артка къайтарылмайдыла.
Газетде басмаланган материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишимге болуукъдула. Алада айтылгъан хар зат ючюн
Россей Федерацияны Басманы юсюнден законна тийишлиликте материалланы авторлары кеслерин жууаплыдыла.
Редакция авторладан 400 газет тизгинден (машинак бла жазылган 5-6 бет) кенно алмайды.
Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликтерин къоруулауу жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чо июнда регистрация этилгенди.
Регистрация номер—Н—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникация жаны бла къырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.
Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 33
Газетлени ислерине тапдыруу ючюн КъМР-ни почта связыны федеральный Управлениасы жууаплыды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10
Газетлени розницагъа сатуу ючюн КъМР-ни «Роспечать» акционер обществосу жууаплыды. Телефон: 42-69-34

Номерге графикте кере 19.00 сагъатда кюл салынады. 20.00 сагъатда кюл салынганды
ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГАРГАНЛА:
Улбашланы Мурат-дежурный редактор; Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретары орунбасары; Зезаланы Лида - (1,2-чи бетле), Бийчеккуланы Жаннета - (3,4-чо бетле) - корректорла.
Тиражы 2050 экз. Заказ № 693
Багъасы 10 сомду.

РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:
360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 5
электрон почта: elbor_50@mail.ru